

Verksamhetsplan 2024-2026

PRO Folkhögskola

Reviderad 2024

Innehåll

Inledning.....	3
Folkhögskolans uppdrag och bildningssyn.....	3
Prioriterade målsättningar.....	4
Demokratiutveckling och mänskliga rättigheter.....	4
Hållbarhet.....	4
Digitalisering.....	4
Prioriterade verksamhetsområden.....	5
Ledarskaps- och föreningsutveckling.....	5
Kulturverksamhet.....	5
Kunskapscenter.....	6
Organisatoriska frågor.....	6
Byte av säte.....	6
Personal, ledning och kompetensförsörjning.....	7
Verksamhetens omfattning och ekonomi.....	7
Deltagarinflytande.....	8
Styrelsen.....	8

Inledning

PRO Folkhögskola arbetar med treåriga verksamhetsplaner. På så sätt har prioriterade målsättningar och verksamhetsområden den tid de behöver för att utvecklas och bli relevanta för verksamheten. Verksamhetsplanen revideras årligen för att fortsatt utveckla verksamheten och då fastställs även konkreta aktiviteter för året.

Huvudman för PRO Folkhögskola är Pensionärernas riksorganisation, PRO.

PRO folkhögskola har från och med 1 januari 2024 sitt säte i Huddinge med filial i Malmö. Kurser bedrivs även med lokal samverkan på fler orter.

PRO Folkhögskolas verksamhet syftar till att människor med olika bakgrund, behov och förutsättningar ska få fördjupa sina kunskaper och utveckla sina intressen. Folkhögskolan är öppen för alla, men har en inriktning mot äldre. Vi utgår från en kunskapssyn som beaktar behovet av det livslånga lärandet. Vi tillvaratar deltagares långa livserfarenhet och bildningsbehov. Vi främjar kritiskt tänkande, samhällsengagemang och vägar till inflytande och påverkan. Vi är modiga och utforskar genom bildning och kunskap våra värderingar och förhållningssätt om demokrati och vad som är hållbart. PRO folkhögskola vill vara en språngbräda in i framtiden och i samhället.

Verksamhetsåret 2024 ska växla upp arbetet med att genom folkbildning verka för alla människors lika värde och ett samhälle som präglas av solidaritet, rättvisa, jämställdhet och mänskliga rättigheter. Ett aktivt arbete ska bedrivas för att bredda målgruppen som söker sig till folkhögskolans kurser och att stärka samverkan med ABF.

PRO Folkhögskolas målsättning med verksamheten utgår från statens syften med folkbildningen och huvudmannens uppdrag till skolan. Statens syften med stödet till folkhögskolor och studieförbund är att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Folkhögskolans uppdrag och bildningssyn

PRO Folkhögskola ska vara en demokratisk mötesplats för folkbildning och kultur. Den ska vara en kreativ och stimulerande mötesplats för människor med skiftande bakgrunder och förutsättningar. Vi vill med hjälp av folkbildning stärka demokratin, ge människor möjligheter att utvecklas till att kunna förverkliga drömmar och tillsammans med andra kunna forma framtiden. Vi ska vara nytänkande. Allt vi gör ska ha en genomgående hög kvalitet.

Folkrörelserna har sedan sin tillblivelse stärkt sina organisationer genom sina studieförbund och folkhögskolor. Den fria och frivilliga folkbildningen har varit en av folkrörelsernas viktigaste framgångsfaktorer. Det är genom bildning och kunskap som en organisation kan vara med och påverka samhällsutvecklingen och medlemmarnas livssituation. Detta faktum kvarstår än idag.

I takt med att den generella utbildningsnivån ökat så har samhället blivit mer komplext och behovet av bildning är fortfarande en överlevnadsfråga för folkrörelserna. PRO Folkhögskola framhåller det

fria kunskapssökande som stärker såväl de enskilda deltagarnas möjligheter som samhällsmedborgare, likaså stärks demokratin och PRO som organisation.

På folkhögskolan har äldre människor möjlighet att utvecklas. Såväl praktiska som teoretiska kunskaper är lika värdefulla. Undervisningen ska vara utforskande, dialogbaserad och deltagarnas livserfarenheter ska ges stort genomslag i all kursverksamhet.

Prioriterade målsättningar

All verksamhet på folkhögskolan ska, utöver statens syften med folkbildningen fortsatt arbeta med följande målsättningar:

- Demokratiutveckling och mänskliga rättigheter
- Utveckla kunskap om och verktyg för ett hållbart samhälle
- Stärka målgruppens förutsättningar att vara delaktiga i den digitala utvecklingen

Demokratiutveckling och mänskliga rättigheter

Demokratin och villkoren för de mänskliga rättigheterna har under en längre period varit på kontinuerlig tillbakagång i hela världen. Det är möjligt att stoppa och vända denna tillbakagång för demokratin och mänskliga rättigheter med all den kraft och det engagemang som kommer med folkbildningen. Folkbildning är alltså viktigare än någonsin. Inte minst för att kunna orientera sig i dagens snabbväxande samhälle och för att kunna förhålla sig till den desinformation och falska nyheter, som har blivit en del av vår vardag.

Ett kunskapsbaserat och reflekterande förhållningssätt om villkoren för demokratin och de mänskliga rättigheterna ska genomsyra all verksamhet på skolan. Ett organiserat och systematiskt deltagarinflytande ska finnas inom all kursverksamhet.

Skolans allmänna kurser ska ha en stark betoning på samhällsfrågor såväl nationellt som internationellt. Möjlighet att diskutera och reflektera över samhälls- och demokratifrågor ska finnas i all kursverksamhet.

Hållbarhet

Skolan ska fortsatt utveckla ett arbete som utgår från FN:s globala mål för hållbarhet. Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

För folkhögskolan innebär det att skolans egen verksamhet ska organiseras och genomföras på ett hållbart sätt. Lika viktigt är att all kursverksamhet innehåller moment som ger kursdeltagarna möjlighet att öka kunskapen om FN:s globala mål och möjlighet att reflektera över vad hållbarhet betyder på individ och samhällsnivå ur ett äldreperspektiv

Digitalisering

Vi lever i en tid där digitaliseringen påverkar allt större del av våra liv. Äldre personers delaktighet och välfärd är kopplad till deras möjligheter att hänga med i den här utvecklingen. Teknikens snabba utveckling och både tillgången till tekniken och den digitala kompetensen varierar bland äldre personer.

Skolan har en unik möjlighet att tillsammans med målgruppen analysera ett nuläge och behov av utvecklingsinsatser som kan bidra till att äldre har möjlighet att vara delaktiga och påverka den digitala utvecklingen. Lika viktigt är att fortsatt arbeta för att utbilda lärare och ledare inom olika digitala plattformar, program och andra verktyg. Dessa utbildningar ska inte enbart handla om teknik.

Lika viktigt är att lyfta fram etiska aspekter, men även demokrati och trygghet samt ett perspektiv som förmår förhålla sig till digitaliseringens möjligheter och utmaningar.

Aktiviteter 2024

- Alla lärare ska ges förutsättningar att utbilda sig om
  - folkbildningens värdegrund, demokrati och de mänskliga rättigheterna
  - FN:s globala mål och hållbarhet
  - digitala plattformar och digitalisering som verktyg i lärandet
- En utredning om digitaliseringens möjligheter och utmaningar ska tas fram i samverkan med målgruppen
- En kurs i hållbarhet ska fortsatt utvecklas

Prioriterade verksamhetsområden

Skolan kommer under de kommande åren fortsatt fokusera på följande verksamhetsområden:

- Ledarskap och föreningsutveckling
- Hälsa och natur
- Kultur

Ledarskaps- och föreningsutveckling

Folkhögskolan ska fortsatt stödja PRO:s bildningsbehov inom områdena ledarskap, förenings- och verksamhetsutveckling. Samverkan med PRO distrikten fortskrider och utformas utifrån distriktets behov av utveckling.

Aktiviteter under 2024

- Skolan fortsätter att utveckla samverkan med PRO
- Skolan fortsätter att i samverkan med PRO distrikten erbjuda kurser inom ledarskaps- och föreningsutveckling

Natur och friluftsliv för friskvårdsansvariga

Skolans kursverksamhet inom området hälsa och natur i samverkan med PRO distrikt Örebro län och Västmanland har under två år bidragit till en positiv verksamhetsutveckling. Erfarenheterna från det utvecklingsarbetet ligger till grund för en ny grundkurs som riktar sig till friskvårdsansvariga, aktivitetsledare eller motsvarande inom PRO. Kursen syftar till att komplettera folkhögskolans utbud av kurser inom ledarskaps- och föreningsutveckling. Kursen bidrar även till folkhögskolans mål om digitalisering.

Aktiviteter under 2024

- Ny nationell grundkurs inom Natur och Friluftsliv

Kulturverksamhet

Genom kurser i olika former av skapande verksamhet vill skolan stimulera deltagarnas egna skapande. Genom kulturprogram, studiebesök och eget skapande vill skolan väcka människors intresse att ta del av det professionella kulturutbudet. Vår ambition är att alla deltagare ska få ta del av kulturupplevelser som en integrerad del av den ordinarie verksamheten.

Aktiviteter under 2024

- Former för fler egna kulturaktiviteter som stärker de prioriterade målsättningarna behöver utvecklas.
- Alla deltagare på skolans långa kurser ska erbjudas kulturella aktiviteter, exempelvis genom museibesök
- Digitala föreläsningar
- I samband med kortkurser ska, så långt som möjligt, kulturkvällar anordnas

Kunskapscenter

Folkhögskolan har en unik verksamhet med sin inriktning mot äldre deltagare. Deltagare som tar del av folkhögskolans kurser betonar ofta glädjen i att ingå i en gemenskap med andra och en vilja att fortsätta utvecklas genom att fördjupa sin kunskap inom ett område eller att lära sig något helt nytt.

Det är väl belagt att lärande sker genom hela livet och i flera sammanhang. Det har dessutom stor betydelse för människors möjlighet att påverka sin livssituation och är därmed centralt för ett hållbart samhälle.

Under 2024 ska folkhögskolan undersöka förutsättningarna för att etablera ett kunskapscenter som samlar, sprider och utvecklar kunskap om äldres levnadsvillkor och förutsättningar att påverka sin livssituation och samhällsutvecklingen, utifrån perspektivet livslångt lärande.

Organisatoriska frågor

Skolan strävar efter att erbjuda en bred verksamhet som är tillgänglig för en så stor andel som möjligt av Sveriges pensionärer. Det innebär att verksamheten ska bedrivas från flera platser genom filialen i Malmö, kortkurser i Gysinge och i samverkan med PRO och ABF.

Tillgängligheten ska också säkerställas genom ett ökat utbud av kurser på distans.

För att nå målgrupper, som annars inte nås av PRO verksamhet, är samverkan och samverkanskurserna med ABF fortsatt viktig och behöver under verksamhetsåret fortsatt utgöra en väsentlig del av verksamheten. Att bredda rekryteringen av utrikesfödda och nyblivna pensionärer är angeläget för folkhögskolans legitimitet och möjlighet att vara än mer relevant.

Skolan strävan att ha en verksamhet som är målgruppsanpassad samt att de har både djup och spets samt en mångsidig och varierad verksamhet till såväl form som innehåll gör att det finns goda förutsättningar att bredda rekryteringen till folkhögskolans kurser.

Denna strävan ställer givetvis höga krav på skolans organisation och ledning. Gemensamma möten och aktiviteter i lärarlaget och med ABF är viktiga. Det gäller såväl förtroendevalda som anställda och deltagare. Lika viktigt är hur vi presenterar bilden av PRO Folkhögskola som inkluderande och varierad. Kunskapen och kommunikationen kring hela skolans verksamhet behöver stärkas och utvecklas.

Byte av säte

Folkhögskolans styrelse beslutade i juni 2023 att ansöka hos Folkbildningsrådet om att få flytta skolans säte från Gysinge till Huddinge. Folkbildningsrådet har beviljat sätesbytet. Det innebär Huddinge är Folkhögskolans nya säte från och med den 1 januari 2024. Den administrativa verksamheten kommer fortsatt att samlokaliseras med Färnebo Folkhögskola som har sitt säte några kilometer från Gysinge. Fortsatt strävar skolan för att sätesbytet inte ska påverka verksamheten.

Aktiviteter 2024

- En kommunikationsplan ska i början av året tas fram för att kommunicera bredden i skolans verksamhet. Den ska riktas till förtroendevalda inom PRO. Likaså ska den rikta sig till övriga aktörer som kan behöva uppmärksammas om verksamheten och sättebytet, exempelvis Huddinge kommun, regionen, Södertörns högskola, KTH, äldrecentrum i Stockholms stad och PRO föreningar i Stockholms kommun.

Personal, ledning och kompetensförsörjning

PRO Folkhögskola ska vara en god arbetsgivare. De anställda ska erbjudas trygga anställningar och goda villkor i arbetet. Medarbetarnas rätt till inflytande och en god arbetsmiljö ska säkerställas.

Möjlighet till fortbildning och utveckling i arbetet ska erbjudas alla anställda. En angelägen utvecklingsfråga är att få skolan att fungera som en sammanhållen arbetsplats då verksamheten är utspridd på flera tjänstgöringsställen.

Regelbundna personalmöten och andra aktiviteter behöver fortsatt stärkas för att få till en känsla av sammanhang och arbetsgemenskapen. Systematiskt kvalitetsarbete ska löpa som en röd tråd och samverkan mellan de olika tjänstgöringsställena ska uppmuntras.

Ledning av skolans personal och verksamhet ska vägledas av ett tillitsbaserat arbetssätt. Det innebär att självständighet i arbetet eftersträvas och respekt för professionerna. Personalen ska känna engagemang och lojalitet med verksamhetens mål och syften och förväntas vara delaktiga i arbetets utformning och genomförande.

Det är även viktigt att skolans kompetens och profession respekteras vid samverkanskurser.

Aktiviteter 2024

- En bemanningsplan inför för LÅ 24-25 tas fram i samverkan
- Arbetet med regelbundna personalmöten och gemensamma studiedagar fortsätter
- Samarbetet mellan lärare på olika kurser stärks

Verksamhetens omfattning och ekonomi

Verksamhetens volym och kvalitet PRO Folkhögskola har idag ett ingångsvärde på 4 631 deltagarveckor. Om tilldelningen av deltagarveckor ökar under 2024 kan målet vara att komma upp i minst 5 000 deltagarveckor.

Det är skolans kärnverksamhet och behov av utveckling för att vara fortsatt relevant som ska ligga i fokus för ekonomiska prioriteringar. Det finns ett politiskt ifrågasättande av stödet till folkbildningen. Det är av vikt att även fortsatt prioritera arbetet med att våra resurser hanteras i enlighet med Folkbildningsrådets statsbidragsvillkor.

Aktiviteter 2024

- Det systematiska kvalitetsarbetet behöver fortsätta utvecklas
- Resursfördelningen ska fortsätta drivas i samverkan, styrelse och i kursrådet
- Ett system för "kursbudgetar" tas fram

Deltagarinflytande

Det formella studerandeflytandet är organiserat i form av ett kursråd som möts minst fyra gånger per år. Samtliga långa kurser har möjlighet att utse representanter till kursrådet. Men lika viktigt är att det i samtliga kurser ges utrymme för dialog och inflytande.

Det finns numera en mall för individuella studieplaner. Dessa är obligatoriska på de allmänna kurserna men kan också tillämpas på särskild kurs. Studieplanerna ger deltagarna ett mer formaliserat inflytande över den egna studiesituationen. Inom kortkursverksamheten bör arbetet organiseras så att alla deltagare ges möjlighet att komma till tals och ge återkoppling.

Systematiska kvalitetsarbetet på folkhögskolan bygger på vad som framgår i kursråd, utvärderingar och dialoger med kursdeltagarna.

Aktiviteter 2024

- Det påbörjade arbetet med kursrådet ska fortsätta och utvecklas
- Arbetet med att förbättra informationen till kursdeltagarna ska utvecklas
- Utvärdering av det påbörjade arbetet med individuella studieplaner ligger till grund för hur arbetet ska utvecklas

Styrelsen

Skolans styrelse utses av årsmötet. Styrelsen utser ett Arbetsutskott som träffas mellan styrelsemötena som är ca 9 gånger per år. Styrelsens uppdrag regleras i folkhögskolans stadgar.

Styrelsen bör prioritera att besöka olika utbildningar som bedrivs av folkhögskolan, främst då de längre kurserna.

Folkhögskolan verkar för att styrelseledamöterna tar och förstår vilket ansvar som ligger på en styrelse. Styrelsen ska ta fram de övergripande riktlinjer för skolan som rektor och personal genomför.

Styrelsens olika kompetenser ska berika verksamheten.